

* Z českých vlastí *

Rozhledy v politice, umění, národním životě a hospodářství.

Nový ministr krajan. President rak. ministerstva, Koerber, chtěl zmiřiti poněkud odpor českých poslanců proti sobě, vypustil dva členy ze svého kabinetu, již byli nejzvučnějšími odpůrci českého národa a nahradil je jedním spravedlivějším Němcem, hr. Buquoyem, dále Polákem Koselem a přibral do kabinetu zástupce pro Čechy, jímž jmenoval dvorního radu dr. Antonína Randa. Týž narodil se dne 8. července 1834 v Bystřici, jakožto syn tamnějšího justiciara. Absolvoval právnická studia v Praze, stal se r. 1858 doktorem práv a habilitoval se r. 1860 jako docent rakouského občanského práva na universitě pražské a později stal se profesorem občanského práva. Jako právník a akademický učitel patřil Randa k nejprůběžnějším juristům naší doby, jakož i k vynikajícím pedagogům jímž dopřáno s katedry univerzitní přednášeti vědu právnickou. Randa, jemuž dostalo se uznání vlády i učených společností, považuje se ve světě právnickém za velkou autoritu.

Ve schůzi "České Akademie" uvedl prof. Randa přičiny, proč přijmul nabídnuté mu členství v kabinetu. Dr. Randa pravil: "Rozhodl jsem se přijmouti místo to, poněvadž jsem se přesvědčil, že je toho nevyhnutelně třeba, aby tu bylo osobností také z naší strany, která mírným způsobem hleděla by prostředkovati mezi spornými stranami a přispěti k vyrovnání, kterého sobě žádáme."

V pátek 28. října rozloučil se prof. Randa s českou universitou a v řeči své slíbil, že věnuje nejen potřebám české university svou pozornost, nýbrž že i otázku zřízení druhé české university na Moravě nikdy nepustí ze zřetele a bude pracovati k jejímu uskutečnění. Týž večer rozloučil se v místnostech Českého klubu, jehož byl členem, se shromážděnými stoupeci národní strany a v ne děli odebral se do Vídně.

Národní Listy o povolání prof. Randa do kabinetu píšou mezi jiným toto: "Jmenování prof. Randa přijemně se nás dotklo... Nezvrátivou pravdou je i dnes: Dokud zůstane chef kabinetu zatížen závazkem Němcům daným, že bez jejich svolení nic neučiní, čeho se domáháme v zájmu svého národa, v zájmu jeho existence a kulturního a hospodářského vývoje a co je slušným a spravedlivým, dotud nemůže býti poměr zástupců našich ke vládě jiný, než poměr nerozhodnějších odpůrců!"

Perná slova pravdy. Ve schůzi voličů, odbývané v Čáslavi dne 23. října promluvil posl. Pacák o českých poměrech těchto několik perných slov pravdy:

"Dr. Rieger ve své závěti pověděl, že závist a nepřejčnost jest velká naše nectnost. Je to pravda. Vidíme závist a nepřejčnost v životě soukromém, ale vidíme ji též v životě veřejném. Když ale v životě soukromém škodí jen jednotlivcům, v politickém životě podkopávají tyto nectnosti sám základ našeho národního bytí a postupu."

A podíváme-li se do poměrů našich politických stran, vidíme, že tyto nectnosti otravují náš život. Co by na tom záleželo, kdyby bylo stran nevím kolik, kdyby všechny pracovaly na prospěch národa.

Ale čteme a slyšíme, co se píše a mluví, co se povídá o poslancích vedoucích. Život soukromý i rodinný se prohlédává, i manželky

trhají se do kalu denního boje. Všude čteme jen hanobení a hýzdění — a proč to všechno? Jen kvůli mandátům, kterých si nedočkaví mandátolovci přejí. Toho by věru nebylo zapotřebí. Je-li způsobilá mládež, ta se dostane bez nadávání nahoru, nezpůsobilé nepomohou ani nadávky.

Tato závist a nepřejčnost jest rakovinou na našem veřejném životě."

Demonstrace pro všeobecné právo hlasovací uspořádali dne 24. října dopoledne příslušníci strany národně sociální. Účastníci v počtu asi 2000 hlav ubírali se Pofiči ku Příkladu za zpěvu písní Hej Slovane a Kde domov můj. Průvodu se účastnili také četní sociální demokraté, kteří zpívali Rudý praporek a Píseň práce. Příchod zástupu za zpěvu Němci tak obávané písně Hej Slovane způsobil nemalé vzrušení v bumlu buršáků na Příkladu. Tam totiž přišlo asi 200 německých studentů v barevných čapkách a provozovalo obvyklý svůj buml, který tentokrát byl přerušen. Sotva že zalehla píseň od Prašné brány k sluchu buršáků, nastoupili tito chvatný pochod do kasina, kamž valili se dvěma vchody, hlavními dveřmi i vraty do výstupu. Dva kóry chtěly vytrvat na Příkladu, ale byly vyvolány policejními úředníky k návratu do kasina. Buml byl zmařen za úplného klidu. Zástup dělníků provolával různá hesla, vztahující se k požadavku všeobecného práva hlasovacího. Za stálého zpěvu došel zástup až před rampu musejní na Václavském náměstí, kde jeden z vůdců národního dělnictva proslovil nutnost dalšího domáhání se všeobecného práva hlasovacího a ujistil, že dělnictvo od požadavku toho neustoupí a že se žádných obětí a žádného boje lekati nebude.

Dělnická manifestace pro všeobecné právo hlasovací v Č. Budějovicích "Lidový politický spolek" svolal do sálu besedy Česko-budějovické schůzi, v níž jednáno o násilnostech brněnské policie proti dělnickým manifestantům pro všeobecné právo hlasovací. Schůze měla klidný průběh. Před odchodem napomenul předseda účastníky, aby se klidně rozešli a nezavádali policii k zakročení policie a k novému stvání německého tisku. Však napomenutí toho všichni účastníci schůze nedbali. Jedna část, počtem asi 300 hlav, seskupila se kol červenobílého praporu, jež kdosi rozvinul a táhla za zpěvu dělnických písní a volání: "Chceme všeobecné právo hlasovací!" Sternekovou ulici ku náměstí. Policie, jež v silném počtu byla v parku před Besedou shromážděna, provázela demonstranty, a jeden policista v velocipedu rychle jel k radnici a alarmoval připravenou tam ostatní policii, která v počtu 30 mužů s nasazenými na puškách bodáky úprkem přišla se do ulice Sternekovy, když demonstranti ve sraženém houfu nalezali se u kavárny Volbrechtovi. Za vše, co následovalo, jest zodpovědnou jediné policie svým vteklým, nesmyslným jednáním. Kdyby byla policie nezakročovala, byl by zástup prošel městem a "veřejné blaho nebylo by utrpělo nejmenší újmy. Avšak tomu bezpečnostní orgány nerozumí. Policisté jako zběsilí jali se lid šavlemi a pažbami ručnic tlouci, takže bušení daleko bylo slyšeti. Při tom jednotliví policisté sprostě křelili a nadávali. Rozhořčený lid tohoto jednání klidně nesnesl a tak došlo k tuhé šarvátkě, při které též několik kamenů bylo vrženo.

Dělnické demonstrace v Brně. V poledne, 28. října, konala se po Brně kolem budovy zemského domu a uvnitř města dělnická demonstrace pro všeobecné hlasovací právo. Demonstrace počala o 12. hodině a ovšem, dříve ještě, než se kde ukázala dělnická blůza, honem policie kordony kolem dokola obkličila "předrahy" mušterlandtag, nikoho nepouštějící, ani děti ze školy spěchající, domů k obědu. Střed demonstrace byl jako obyčejně na prostranství kol evangelického chrámu, kde zástupy pěly jednu revoluční píseň za druhou, průvolávající hesla a volající po všeobecném hlasovacím právu. "Hanza liberálů! Hanba Chlumeckému! Zloději našich práv! Lupiči!" a v to mísilo se hlučné "fuj!" brněnské policie, již před nosením nosil jeden občan na holi obrázky "Oběšen Chlumeckého."

Manželství virtuosa Jana Kubelíka. Poněvadž se roznášely klepy, že Kubelík se hodlá se svou ženou rozvésti, což telegrafováno bylo i sem, do Ameriky, tu právní zástupce Kubelíkovi zaslal N. L. dopis tohoto znění: "V posledních dobách přinesly různé časopisy o mistru Janu Kubelíkovi tendenci zprávu, že prý týž o rozvod svého lozi uzavřeného manželství zadati hodlá, ba že prý již dokonce o rozvod se strany obou manželů zadáno bylo. Vůči tomu dovoluji si jako právní zástupce a plnomocník mistra Jana Kubelíka s Vaší ct. red. zdvojnásobit sdělení, že na zprávách oněch ovšem ani zbla pravdy není a že zprávy ty patrně od lidí vycházejí, kteří mistru Kubelíkovi štěstí jeho nepřejí a rozšířením zpráv podobných jen prospěchářské cíle sledují. Mohu ct. red. Vaši ujistiti, že mistr Kubelík, jenž právě v Anglii mešká, ve svém manželství úplně šťastným se cítí a že na své umělecké cestě mladou chotí svou doprovázen jest." Dr. Uhlík.

Kronika událostí.
Labský pramen vyschl. Dosud nebyvalý zjev oznamuje se z pramenů Labe: Ze známé labské studánky, ohražené zdí, neteče ni kapka vody a její prameny úplně vyschly. Třeba že letošního podzimku i v Krkonoších výdatně přišlo, zjištěno dne 20. října, že starý pramen Labe úplně se ztratil. Zděná studánka, na jejíchž stěnách dosud znatelný je černý pruh, označující bývalou normální výšku vody labského pramene (asi 50 cm), obsahuje sice něco vody—asi do výše 5 cm—ale voda tato do ní napršela. Zdá se, že za letošních veder prameny, jež do studánek proudily a svojí silou vylétny k sobě vábily, nalezly si jiný východ na povrch země.

Sebevražděný pokus v bídě. Dne 28. října krátce před polednem povstalo značné shromáždění obecnstva na břehu Vltavy u staroměstských mlýnů v Praze. Přičinu k tomu zavládl zoufalý pokus staršího muže. Nebožák v sebevražedném úmyslu skočil s náběží do Vltavy, náhodou však padl na břeh, takže přikvapivší plavci snadno jej mohli zachrániti. Muž tento odveden byl na strážnici, kde udal, že se jmenuje Václav Havlín, že je 67 roků starý a povoláním krejčovský pomocník, do Kouřimi příslušný. Následkem pokročilého věku svého nemohl nalézt zaměstnání a poněvadž pro neplacení činže byl i z bytu vypořázen, byl dohnán k zoufalství. Ubožáka odvezli do všeobecné nemocnice.

Utýrali dítě. Manželé Tomáš a Františka Lutovští v Holešově, měli u sebe dvouleté dítě Frant. Hrabala z prvního manželství Lutovské pocházející. Dítě to jim překáželo a proto rozhodla se nelidská matka týráním se ho zbaviti. Beze všeho ošetřování a potraviny nechala dítě a kdykoli se jí

namanulo, tloukla je, často až do krvava. Pro nelidské zacházení s dítětem byla Lutovská v červnu trestána třídenním vězením a v srpnu 14 denním vězením. Ale ani tyto tresty jí nepolepšily, ba zacházela s nebožákem ještě hůře. Dne 17. m. m. oznámila pojednou Lutovská úmrtí svého synka a druhého dne přišedší lékař poznamenal na úmrtním lístku za příčinu smrti zánět plicních hrotů. Ale proti pohřbu pozvedl se hlas lidu a četnictvo zakročilo a odebralo se do bytu manželů Lutovských ohledat mrtvolu dítěte. Přišerná naskytila se jim podivná, tělo robitka bylo četnými ranami pokryto, do modra ztlučeno a okončetiny byly přelámány. Pohřeb byl odložen a nařizena soudní pitva. Františka Lutovská byla pro vraždu svého děcka ihned zatčena a pro spoluvinu na ní zatčen byl i její muž a oba dopraveni k soudu.

Když den ze dne sedíme a pracujeme a k tomu přilíš mnoho jíme, tu dostaneme jaterní nemoc. Dr. Augusta Koeniga Hamburské Kapky jsou nejlepším prostředkem, který vám jistě pomůže.

Johánek Bratři

..... vlastní.....

první třídy saloon

1402 William ul., Omaha, Neb.
Dobrá vína, likéry a doutníky.—Chutný zákusek vždy po ruce. 9—

Dokončení se strany 2.
"Nezdá se mi! Soud ta černá káva vás rozehtala...." A pokračoval: "Škoda, že nepřijela. Musí to být podle fotografie hezká ženská...."
Komisař sáhl do náprsní kapsy a ukázal mi její fotografii....
Zkoprněl jsem.... A já osel starý jí dal svou vizitku. Báh ví, co s ní provede! Až se celé nádraží se muo zatočilo....
Do Prahy jsem se dostal v náladě velmi mrzuté. Je to pochopitelné, že ano!
Tak s chutí byl bych si vlepil pár pohlavků za tu vizitku! Nemohl jsem jí říci jenom jméno? Ale kdo mohl tušit, že to není saská korunní princezna!
Přisahal jsem, že nikomu o celé věci do nejdelší smrti ani slovíčkem se nezmíním, ale člověk soudí a — žena mění.
Sedím den na to v kanceláři a vyřizuju ranní poštu, když přiznane se moje dráhá žena, polo bez sebe a beze slova hodí mi na stůl nějaký telegram a klesne s pláčem vedle na pohovku. Lekl jsem se, že umřela tchýně, ale neumřela. V telegramu stálo srdečky: "Šťastně jsem dojela. Srdečný pozdrav a díky za vše. Vaše Louisa."
Přiznal jsem se ženě se svým dobrodružstvím, uvěřila mi, že chtěl jsem zachránit saskou princeznu, ale přece si nedala ujít, aby mi neřekla, že jsem starý osel! Jsem.

Když den ze dne sedíme a pracujeme a k tomu přilíš mnoho jíme, tu dostaneme jaterní nemoc. Dr. Augusta Koeniga Hamburské Kapky jsou nejlepším prostředkem, který vám jistě pomůže.

Johánek Bratři

..... vlastní.....

první třídy saloon

1402 William ul., Omaha, Neb.
Dobrá vína, likéry a doutníky.—Chutný zákusek vždy po ruce. 9—

České rekordy

pro Edisonovy a Columbia fonografy
ve velkém výběru, 35c. kus.

Edisonovy fonografy v cenách 10, 20, 30 a 50 dolarů kus.
VICTOR a COLUMBIA MLUVÍCÍ STROJE
pro placaté rekordy a české rekordy 7 palcové.

Hudební nástroje a hudebniny z Čech.
Výtečné struny — Hrací albumy.

ČESKÉ TAHACÍ HARMONIKY s ocelovými plátky a kovanými rohy

1-řadové.....	\$8.00	2-řadové větší.....	\$19.00
2-řadové.....	12 50	3 řadové.....	32.00

Fotografické aparáty (camery)
v cenách \$1.00, \$2.00, \$5.00 až \$25.00 kus.—Veškeré fotografické potřeby, velký sklad

České hodiny s kukačkami v cenách \$7.50, \$8 50, \$10 až \$13 kus.

Velký výběr diamantových prstenů, jehlic, náušnic a kroužků, zlatých a stříbrných hodinek a zlatého zboží. *Zaručená hodnota!*—Velmi dobré ocelové nože, nůžky a břitvy.

Elektrické kapesní lampičky \$1.00 kus.
Elektrické baterie zvlášť 30c kus.

CENY VELMI NÍZKÉ—Kteroukoliv věc ode mně koupíte, budete úplně spokojeni, pakli ne—peníze vrátím.

Obchod založen v roce 1898. — TELEFON 4189—J. 79th. 12m8

ED. JEDLIČKA, 1359, New York, N. Y.

Muž, kterýž hledá

stále příležitost k zlepšení svých poměrů, jest mužem, kterýž jednou docílí svého účelu. Jestliže se muž ten obrátí na

Chicago, Milwaukee & St. Paul R'y

obdrží takovou zprávu ohledně pozemků, ležících na této dráze aneb k ní sáhajících, že mu přispěje v honbě jeho za štěstím a blahobytem. Adresa

F. A. NASH, Gen'l Western Agt., 1524 Farnam St. OMAHA, NEB.